

Lexicografia i Terminologia de l'Espanyol

Codi: 106386

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2504211 Llengua i Literatura Espanyoles	OT	3	2
2504211 Llengua i Literatura Espanyoles	OT	4	2

Professor/a de contacte

Nom: Cecilio Garriga Escribano

Correu electrònic: cecilio.garriga@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

- Presentar les teories, elements i tècniques presents en les obres lexicogràfiques.
- Conèixer les obres bibliogràfiques bàsiques i els diccionaris representatius d'un model o d'una època.
- Estudiar les aplicacions digitals a la lexicografia, especialment a la lexicografia espanyola.
- Entendre les relacions entre lexicografia i terminologia.
- Aplicar els mètodes propis de la terminologia al tractament del lèxic.

Competències

Llengua i Literatura Espanyoles

- Analitzar els principals fenòmens de variació lingüística de l'espanyol (variació històrica, diatòpica, semàntica i pragmàtica).
- Analitzar les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua espanyola, la seva evolució al llarg de la història i la seva estructura actual.
- Elaborar argumentacions aplicables als àmbits de la literatura hispànica, de la teoria literària, de la llengua espanyola i la lingüística, i avaluar-ne la rellevància acadèmica.

- Identificar tipològicament els principals fenòmens de la llengua espanyola i relacionar-los amb fenòmens similars d'altres llengües.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Utilitzar les eines digitals i les fonts documentals específiques per a la captació i l'organització d'informació.

Resultats d'aprenentatge

1. Adquirir un coneixement sobre l'estructura i els tipus obres lexicogràfiques i sobre les tècniques fetes servir en lexicografia i terminologia.
2. Caracteritzar els fenòmens lingüístics tenint en compte els diferents nivells d'anàlisi.
3. Consolidar els coneixements sobre la variació lexicològica i/o fraseològica des de diferents perspectives.
4. Detectar i assimilar les similituds i diferències lèxiques i/o fraseològiques entre llengües en contacte.
5. Fer prediccions i inferències lingüístiques sobre el contingut d'un text, especialment en el nivell de la paraula.
6. Fer servir els diccionaris, tant diacrònics com sincrònics, per a l'obtenció, classificació, interpretació i anàlisi de dades rellevants relacionada amb l'estudi del lèxic, tant simple com derivat, de la fraseologia i de la terminologia.
7. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic i en la transmissió dels seus coneixements.
8. Fer servir les eines digitals per a l'obtenció, classificació, interpretació i anàlisi de dades rellevants relacionades amb l'estudi de la llengua i de la literatura espanyoles.
9. Identificar els diferents procediments morfològics de la lexicogènesi i les seves possibilitats actuals en la creació de neologismes.
10. Justificar mitjançant una terminologia apropiada l'anàlisi de les dades des d'un punt de vista lingüístic.
11. Ponderar els riscos i les oportunitats de les propostes de millora, tant les pròpies com les alienes.
12. Proposar noves maneres de mesurar l'èxit o el fracàs en la implementació de propostes o d'idees innovadores.
13. Reconèixer i descriure l'origen i l'evolució del lèxic de l'espanyol, incloent-hi el vessant semàntic i fraseològic i tenint en compte els diferents tipus de variació.

Continguts

- 1.- Introducció. Lexicografia, terminologia, terminografia.
- 2.- Estructura de l'obra lexicogràfica. Macroestructura i microestructura.
- 3.- Estudi especial de la definició: el biaix de gènere.
- 4.- Tipus de diccionaris.
- 5.- Tècniques actuals per a la construcció de diccionaris.
- 6.- Llengua comuna i llenguatge d'especialitat.
- 7.- La terminologia científica.
- 8.- Aspectes del treball terminològic.

9.- Línies generals en la història de la lexicografia i la terminologia espanyola.

Metodologia

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es penjarà també al Campus Virtual on l'alumnat podrà trobar la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presencial en grup	45	1,8	1, 3, 6, 7, 8, 9, 11
Tipus: Supervisades			
Avaluació	5	0,2	1, 6, 7, 10
Tipus: Autònomes			
Treball sobre el diccionari / Lectura i preparació dels temes	100	4	1, 3, 5, 6, 7, 10

Avaluació

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o la professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

Per participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total (AVALUACIÓ CONTINUADA) o bé lliurar totes les proves previstes (AVALUACIÓ ÚNICA).

Per participar al procés de recuperació, l'estudiant ha d'haver obtingut una qualificació mitjana final de 3,5.

Recuperació de l'avaluació única: s'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per a l'avaluació continuada.

L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més de 1/3 de les activitats d'avaluació.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

AVALUACIÓ ÚNICA

Evidència 1: Prova escrita (70%)

Evidència 2: Treball d'aplicació (30%)

La data de realització de la prova escrita i de lliurament del treball coincidirà amb la data de la segona prova d'AC.

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova escrita dels temes 1 a 5	35%	0	0	1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 13
Prova escrita dels temes 6 a 9	35%	0	0	4, 5, 6, 7, 8, 10, 11
Treball d'aplicació	30%	0	0	1, 6, 7, 10, 12

Bibliografia

Aguilar, Lourdes (2001): *Lexicografía y terminología aplicadas a la traducción: Curso práctico de introducción*. Barcelona: UAB.

Alvar Ezquerra, Manuel (2002): *De antiguos y nuevos diccionarios del español*. Madrid: Arco/Libros.

Biblioteca Virtual de la Filología Española. <https://bvfe.es/es/>

Cabré, M Teresa (1993): *La terminología: teoría, metodología, aplicaciones*. Barcelona: Empúries.

Gutiérrez Rodilla, Bertha (2005): *El lenguaje de las ciencias*. Madrid: Gredos.

Hausmann, F. J. / O. Reichmann, / H. E. Wiegand / L. Zgusta (eds.) (1989-1991): *Wörterbücher. Dictionaries. Dictionnaires. Eine internationale Handbuch zur Lexicographie. An International Encyclopedia of Lexicography. Encyclopédie internationale de lexicographie*. Berlín-Nueva York: De Gruyter.

Medina Guerra, Mª Antonia (coord.) (2003): *Lexicografía española*. Barcelona: Ariel.

Nomdedeu, Antoni et al. (2012): *Avances de lexicografía hispánica*. Tarragona: URV.

Porto Dapena, J. Álvaro (2002): *Manual de técnica lexicográfica*. Madrid: Arco-Libros.

Quilis, Mercedes / Sanmartín, Julia (2019): *Historia e historiografía de los diccionarios del español*. Valencia: AELex. < https://www.uv.es/normas/2019/anejos/historia_historiografia.pdf>

Rodríguez Barcia, Susana (2016): *Introducción a la lexicografía*. Madrid: Arco/Libros.

Sanmartín, Julia / Quilis, Mercedes (2019): *Retos y avances en lexicografía: los diccionarios del español en el eje de la variación lingüística*. Valencia: AELex. < <https://www.uv.es/normas/2019/anejos/retosyavances.pdf>>

Sariego, Ignacio / Gutiérrez, Juan/ Garriga, Cecilio (eds.) (2017): *El diccionario en la encrucijada*, Santander, Altamira - AELEX.

Vivanco, Verónica (2006): *El español de la ciencia y la tecnología*. Madrid: Arco/Libros.

Programari

Cap.